Voordracht voor de College vergadering van 03 februari 2026

Portefeuille: Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie
Deelnemingen (excl. Schiphol), Financiën

Agendapunt: B9

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het publiceren van de kennisgeving over de samenwerking met Energie Beheer Nederland en Alliander Warmte Investeringsbedrijf en de intentieovereenkomst met Diemen voor het verkennen van toetreding verzorgingsgebied publiek warmtebedrijf

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1.
In te stemmen met het publiceren in het Gemeenteblad van de kennisgeving, waarin kennis wordt gegeven van het voornemen van de gemeente tot het aangaan van een samenwerking met Energie Beheer Nederland (EBN) en Alliander Warmte Investeringsbedrijf B.V. (AWIB, voorheen Firan) met het oog op de mogelijke gezamenlijke oprichting van een publiek warmtebedrijf;

2.
In te stemmen met het aangaan van de intentieverklaring tussen gemeente Diemen en de beoogde oprichtende partijen van het publiek warmtebedrijf (EBN, AWIB en gemeente Amsterdam);

3.
De portefeuillehouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie te mandateren om namens de gemeente eventuele kleine wijzigingen in de ontwikkelovereenkomst Publiek Warmtebedrijf en de intentieovereenkomst met Diemen door te voeren en de burgemeester te verzoeken de wethouder Energietransitie en Duurzaamheid te machtigen deze intentieverklaring en ontwikkelovereenkomst te ondertekenen.

Kernboodschap

De gemeente Amsterdam heeft het voornemen om samen met EBN en Alliander Warmte Investeringsbedrijf B.V. (AWIB) een regionaal publiek warmtebedrijf op te richten. Hiervoor wordt een kennisgeving gepubliceerd in het Gemeenteblad. Daarnaast wordt een intentieverklaring ondertekend met de gemeente Diemen en de betrokken partijen (AWIB, EBN, gemeente Amsterdam), waarbij wordt verkend op welke wijze Diemen toetreedt tot het verzorgingsgebied van het publiek warmtebedrijf. De portefeuillehouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie is gemandateerd om namens de gemeente deze documenten goed te keuren en te ondertekenen.

Bestuurlijke achtergrond

Er wordt gewerkt aan de oprichting van een publiek warmtebedrijf voor de regio Amsterdam. Op 7 oktober 2025 heeft het college van B&W ingestemd met de inhoud van de ontwikkelovereenkomst tussen EBN, Firan en gemeente Amsterdam, waarin onder andere de uitgangspunten op het gebied van governance en het ondernemingsplan zijn vastgelegd. Ook heeft het college destijds besloten tot het verkennen van de mogelijkheid van toetreding regiogemeenten tot het verzorgingsgebied, en in dat kader toe te werken naar een Intentieovereenkomst (IOK) met de gemeente Diemen. De uitkomsten van de vervolggesprekken hebben geleid tot bijgevoegde intentieovereenkomst Diemen.

Bestuurlijke prioriteit

Coalitieakkoord 2022-2026: De voorliggende besluiten als onderdeel van de ontwikkeling van een publiek warmtebedrijf is gericht op het versnellen van de warmtetransitie en aardgasvrij maken van wijken.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet: Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Artikel 160, eerste lid onder d, van de Gemeentewet: Het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.

Artikel 10:3, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb): Een bestuursorgaan kan mandaat verlenen, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Instemmen met het publiceren in het Gemeenteblad van de kennisgeving, waarin kennis wordt gegeven van het voornemen van de gemeente tot het aangaan van een samenwerking met Energie Beheer Nederland (EBN) en Alliander Warmte Investeringsbedrijf B.V. (AWIB) met het oog op de mogelijke gezamenlijke oprichting van een publiek warmtebedrijf.

Na het collegebesluit van 7 oktober 2025, waarbij het College heeft ingestemd met de inhoud van de ontwikkelovereenkomst voor de oprichting van een publiek warmtebedrijf, wordt verder toegewerkt naar daadwerkelijke oprichting. Zo wordt er onder andere gewerkt aan de governance (statuten), het ondernemingsplan, een projectportfolio en worden de benodigde financiën inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt het verbonden partijen beleid van de gemeente Amsterdam gevolgd. Het is nu gewenst om formeel kenbaar te maken dat de gemeente voornemens is om de samenwerking met EBN en AWIB aan te gaan.

In het Didam-arrest heeft de Hoge Raad bepaald dat uit het gelijkheidsbeginsel voortvloeit dat indien een overheid vastgoed verkoopt waar mogelijk meer dan 1 partij in geïnteresseerd is, zij daarvoor in beginsel partijen een gelijke kans biedt door middel van het organiseren van een eerlijke verdeelprocedure. Op dit beginsel geldt een uitzondering indien er op basis van objectieve criteria slechts één serieuze gegadigde is. In dat geval wordt dit in een te publiceren kennisgeving meegedeeld.

Na het Didam-arrest is in verschillende latere arresten uitgemaakt dat de regels uit het Didam-arrest ook gelden in andere gevallen waarin vastgoed door de overheid wordt aangeboden (bijvoorbeeld bij verhuur of erfpacht) of wanneer de overheid iets anders verkoopt (zoals aandelen). Deze jurisprudentie is vergelijkbaar met de jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over schaarse publieke rechten.

Hoewel met het aangaan van de samenwerking met AWIB (voorheen Firan) en EBN niets verkocht wordt, zou geredeneerd kunnen worden dat het mogelijk is dat meerdere partijen met de gemeente een dergelijke samenwerking zouden willen aangaan, terwijl de gemeente niet met iedereen die dat wil zon samenwerking wil aangaan. In lijn met de Didam-jurisprudentie wordt daarom kennisgegeven van het voornemen van de gemeente om met EBN en AWIB een samenwerking aan te gaan met het oog op het gezamenlijk oprichten van een publiek warmtebedrijf. EBN is een 100% staatsdeelneming die de Nationale Deelneming Warmte zal vormen. De gemeente meent dat om, de

in de kennisgeving genoemde criteria, AWIB de enige serieuze gegadigde is voor het aangaan van de samenwerking met de gemeente en EBN.

Na de publicatie van de kennisgeving hebben derde partijen die menen dat zij ook aan de genoemde criteria voldoen en in aanmerking zouden willen komen voor de samenwerking de mogelijkheid gedurende een periode van drie weken een kort geding aanhangig te maken bij de voorzieningenrechter in Amsterdam. Na deze periode staat het de gemeente vrij om de samenwerking te formaliseren.

Ad 2. Instemmen met het aangaan van de opgenomen intentieverklaring tussen gemeente Diemen en de beoogde oprichtende partijen van het publiek warmtebedrijf (EBN, AWIB en gemeente Amsterdam).

Gestreefd wordt naar een regionaal opererend publiek warmtebedrijf. Een regionaal bedrijf kan schaalvoordeel behalen en bovendien is het bestaande VF-warmtenet al regionaal met elkaar verbonden. In het kader van de ontwikkeling van het publiek warmtebedrijf is intensief ambtelijk en bestuurlijk contact met gemeenten in de regio (Almere, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Zaanstad).

Het college van B&W van Diemen heeft in maart 2025 besloten deel te willen nemen aan de gesprekken over een publiek warmtebedrijf met Amsterdam. De komende periode wordt door EBN, AWIB, gemeente Amsterdam en Diemen gezamenlijk verkend onder welke voorwaarden het beoogde verzorgingsgebied van het PWB naar gemeente Diemen kan uitbreiden. Het gaat in essentie om zaken als rechtsvorm, financiering en beoogde eigendomsstructuur, governance & sturing en het in kaart brengen van beoogde wijken en bronnen. Van belang is om aandacht te houden voor de bestuurbaarheid van de onderneming, met oog op toekomstige groei en de (ten opzichte van Amsterdam) bescheiden opgave in aantallen woningen die van duurzame warmte voorzien moeten worden (WEQ) én tegelijkertijd oog te hebben voor de opgave en belangen van Diemen.

De intentieverklaring is niet juridisch bindend, maar onderstreept de bereidheid van partijen om gezamenlijk de mogelijkheden en wijze van samenwerking te verkennen. De uitkomsten van deze verkenning landen in de statuten en het ondernemingsplan dat ten behoeve van het oprichtingsbesluit aan het college van B&W wordt voorgelegd.

Deze intentieverklaring wordt parallel aan besluitvorming in het college van B&W Amsterdam, ook voorgelegd aan het college van B&W van de gemeente Diemen en aan de bevoegde gremia van EBN en AWIB.

Ad 3. Mandateren portefeuillehouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie om namens de gemeente in te stemmen met wijzigingen in de in beslispunt 2 genoemde intentieverklaring en ontwikkelovereenkomst die van ondergeschikte aard zijn en de burgemeester te verzoeken de wethouder Energietransitie en Duurzaamheid te machtigen de in beslispunt 2 genoemde intentieverklaring en ontwikkelovereenkomst te ondertekenen.

Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet is het college bevoegd te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente. De in deze voordracht genoemde intentieverklaring met de gemeente Diemen en de overeenkomst met EBN en Alliander Warmte zijn zulke rechtshandelingen. Omdat zich tussen het moment van onderhavige collegebesluitvorming en het moment van ondertekening mogelijk nog wijzigingen in de overeenkomsten kunnen voordoen wordt de portefeuillehouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie gemandateerd namens de gemeente te besluiten over dergelijke wijzigingen.

De gemeente wordt op grond van artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester. Die vertegenwoordiging behelst ook het ondertekenen van overeenkomsten. Het college verzoekt de burgemeester de portefeuillehouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie te machtigen tot het ondertekenen van de in deze voordracht genoemde intentieverklaring en overeenkomst.

Duurzaamheid

De ontwikkeling van een publiek warmtebedrijf is één van de maatregelen uit de nieuwe koers voor de warmtetransitie, waarbij de randvoorwaarden voor de transitie worden verbeterd. Een publiek warmtebedrijf kan gericht investeren in duurzame warmtebronnen en collectieve warmtenetten. Dit helpt Amsterdam sneller afscheid te nemen van aardgas en fossiele brandstoffen.

Daarnaast vergroot de gemeente controle over de ontwikkeling en exploitatie van warmtenetten en kan daarbij eisen stellen aan betaalbaarheid, leveringszekerheid en duurzaamheid.

Participatie

Ten aanzien van de besluiten die voorliggen heeft geen bewonersparticipatie plaatsgevonden. De intentieverklaring IOK is in coproductie met AWIB, EBN en gemeente Diemen opgesteld.

Financiële onderbouwing

Dit besluit heeft op zichzelf geen financiële consequenties. De verdere uitwerking van een publiek warmtebedrijf heeft wel financiële consequenties die voorliggen bij het eventuele besluit tot oprichting van een publiek warmtebedrijf.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.
Communicatie wordt door de wethouder in samenspraak met woordvoering en de andere partijen besproken en besloten.
In het Gemeenteblad wordt kennisgegeven van het voornemen van de gemeente om samen te werken met EBN en Alliander Warmte Investeringsbedrijf B.V. (AWIB) met als doel de mogelijke gezamenlijke oprichting van een publiek warmtebedrijf.
Gemeente Diemen deelt na ondertekening IOK een nieuwsbericht. Over de inhoud van dit bericht wordt ambtelijk afgestemd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-004236	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-004259	1. BEKENDMAKING voornemen samenwerking collectieve warmte door oprichting van een BV.docx (msw12)
AD2026-004260	2. Gezamenlijke Intentieverklaring.pdf (pdf)
AD2026-004261	3. MACHTIGING burgemeester.docx (msw12)
AD2026-005881	Advies (pdf)
AD2026-009722	B - 09 getekende brief VN2026-000889.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten